



Gh. BADEA

DESPRE UN MARE IERARH AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE, SPRIJINITOR AL ASTREI

La 28 septembrie 2014, după o perioadă de grea suferință s-a mutat la Domnul cel mai longeviv arhieru și ierarh al Bisericii Ortodoxe Române contemporane, Înalt Prea Sfințitul Nicolae Corneanu, mitropolitul Banatului.

A fost un ierarh „primitor de străini, iubitor de bine, treaz la minte, drept, cuvios, înfrînat, ținîndu-se de cuvîntul cel credincios al învățăturii” (Tit 1, 8-9). A slujit 71 de ani „cu timp și fără de timp” (2 Tim. 4, 2) „Biserica lui Dumnezeu, pe care a cîștigat-o cu însuși sîngele Său” (Fapte 20, 28), ca diacon, preot, profesor, secretar, consilier eparhial, episcop eparhiot, arhiepiscop și mitropolit.

S-a născut la Caransebeș, într-o familie preotească, la 21 noiembrie 1923, într-o zi de sărbătoare (Intrarea Maicii Domnului în biserică) și a fost înmormîntat în Catedrala mitropolitană din Timișoara la 1 octombrie 2014, de asemenea într-o zi de sărbătoare (Acoperămîntul Maicii Domnului), ceea ce ne poartă cu gîndul la voința, la hotărîrile și la planul lui Dumnezeu pentru dreptii Săi.

În perioada 1942-1946 a studiat la Facultatea de Teologie Ortodoxă Română din București, după care a făcut cursuri de doctorat, urmînd în același timp cursurile la Facultatea de Filozofie și la Facultatea de Litere (secția limbi clasice).

La 30 iunie 1949 a susținut teza de doctorat *Viața și petrecerea Sf. Antonie cel Mare. Începuturile monahismului creștin pe Valea Nilului*, sub îndrumarea marelui patrolog Pr. prof. dr. Ioan G. Coman. Tînărul teolog, care se remarcase prin cercetările sale în domeniul Patristicii, a primit pentru teza sa de doctorat calificativul *magna cum laude*. De aceea, „Foaia Arhiepiscopozană” a Arhiepiscopiei Ortodoxe a Timișoarei și Caransebeșului (nr. 5, 10 iunie 1949, p. 7) îl caracteriza astfel pe noul doctor în Teologie: „Înzestrat cu alese calități intelectuale și o rară distincție sufletească, îmbinînd erudiția cu curățenia vieții, demnitatea cu blîndețea”.

În 1943 a fost hirotonit diacon celib, iar în 1960 a fost hirotonit preot celib. La 12 ianuarie 1961 a primit chipul îngeresc al călugăriei la mănăstirea Cernica, iar la 15 ianuarie 1961 patriarhul Justinian Marina l-a hirotonit arhieru în biserica Sfințitul Spiridon Nou din București. La 22 ianuarie 1961 a fost întronizat în demnitatea de episcop al Aradului. La 17 februarie 1962 a

fost ales Arhiepiscop al Timișoarei și Caransebeșului și Mitropolit al Banatului, iar la 4 martie 1962 a fost întronizat în Catedrala mitropolitană din Timișoara de patriarhul Justinian Marina și alți ierarhi.

La sfîrșitul slujbei de înmormîntare a Înaltului Ierarh trecut la cele veșnice, Prea Fericitul Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a spus, printre altele: „Ierarh venerabil al Sfințului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, distins om de cultură, promotor al valorilor nepieritoare ale credinței în dialogul cu alte Biserici, culturi și popoare și susținător al eforturilor de apropiere între creștini, Înalt Prea Sfințitul Părinte Mitropolit Nicolae Corneanu a primit de la Dumnezeu numeroase daruri pe care le-a cultivat cu simțul responsabilității, oferind și altora, cu mărinimie, bucurii din bucuriile duhului, roade ale talantului înmulțit întru slava lui Dumnezeu și spre binele Bisericii și al societății... Mi-l readuc în amintire ca pe un ierarh erudit, cu orizonturi largi, deschis spre dialog, elegant în comportament, generos cu alții, dar exigent cu sine și evitînd sistematic lauda de sine și etalarea meritelor proprii... Impunea respect și atunci cînd era familiar. În lupta cu boala și suferința a fost discret și mult răbdător, biruind adesea durerea printr-un puternic simț al datoriei de-a sluji Biserica”.

Înalt Prea Sfințitul Nicolae Corneanu a lăsat o bogată moștenire teologică și culturală: 28 de cărți, în care abordează problemele majore ale Teologiei și ale lumii, și sute de studii, articole, comunicări, referate, recenzii, pe teme de Îndrumări misionare, Istorie bisericească, Teologie sistematică, biblică și practică, publicate în țară și în străinătate.

A contribuit la dezvoltarea studiilor patristice românești, manifestîndu-și dragostea și interesul față de Părinții Bisericii. În perioada 1975-2012 a fost membru al Asociației Internaționale de Studii Patristice.

A colaborat cu Institutul Ecumenic „Pro Oriente” de la Viena, publicînd mai multe articole și susținînd conferințe.

Mitropolitul Nicolae Corneanu a fost reprezentantul Bisericii Ortodoxe Române în organizațiile bisericești europene și internaționale. În perioada 1978-1981 a fost membru în Comitetul Central al Consiliului Ecumenic al Bisericilor, apoi a fost vicepreședinte al Conferinței Creștine pentru Pace, cu sediul la Praga.

De asemenea a făcut parte din delegațiile Patriarhiei



Române, care au vizitat Bisericile surori ortodoxe și Bisericile vechi orientale; a fost reprezentantul Bisericii Ortodoxe Române la instalarea papilor Ioan Paul I și Ioan Paul II.

O perioadă, Mitropolitul Nicolae Corneanu a răspuns de comunitățile ortodoxe române de peste hotare, în calitate de exarh, și a făcut vizite canonice în SUA, Canada, Europa Occidentală, Australia, Noua Zeelandă.

În semn de respect pentru neobositele sale preocupări cărturărești, pentru prestigiul său științific, pentru contribuția sa la dezvoltarea studiilor patristice, a fost ales, în 1992, membru de onoare al Academiei Române și a avut o prodigioasă activitate academică în cadrul Filialei Timișoara a Academiei Române, participând la toate manifestările științifice sau cu alte ocazii, expunând lucrări remarcabile, subliniind relația trainică între știință și religie. În același an a devenit membru al Uniunii Scriitorilor din România.

I-a fost acordat titlul de Doctor honoris causa din partea Institutului de Teologie Protestantă din Cluj-Napoca, a Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, a Universității de Medicină și Farmacie din Timișoara și a Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului, precum și a Universității de Vest din Timișoara.

Vrednicul de pomenire Mitropolitul Nicolae Corneanu a păstorit, cu multă dragoste, pe frații noștri ortodocși români din Banatul sârbesc și din Valea Timocului; i-a sprijinit, moral și financiar, a ajutat instituții bisericești și laice, personalități sau simpli credincioși, a participat la sfințiri de biserici și la manifestări culturale. S-a îngrijit de înființarea Episcopioilor ortodoxe pentru românii din Serbia și Ungaria, care, o

vreme, au fost sufragane ale Mitropoliei Banatului.

Mitropolitul Nicolae Corneanu a fost președinte de onoare al mai multor asociații și fundații, între care ASTRA pe țară; în Banat ASTRA a fost înființată în 1899, ca departament al ASTREI române, fondată și îndrumată de marele mitropolit Andrei Șaguna, simbolul luptei românilor asupriți din Imperiul austro-ungar; activitatea ASTREI a fost suspendată în 1948, dar, începând din 1990, departamentele ASTREI au fost reînființate. Prin efortul domnului Cristea Sandu-Timoc și al altor personalități bănățene și cu sprijinul Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae al Banatului, a renăscut ASTRA română pentru Banat și Porțile de Fier, departament situat în Timișoara, continuator de drept al Astei Bănățene înființate în 1899. În ultimii 20 de ani, ASTRA bănățeană a avut o activitate bogată, insuflată și îndrumată de mitropolitul Nicolae Corneanu și de omul de cultură Cristea Sandu-Timoc, sporind interesul pentru spațiul bănățean, pentru românii din Voivodina și din Timocul sârbesc și bulgăresc și pentru aromânii din Albania, Serbia, Macedonia, Bulgaria și Grecia.

Un gând deosebit îl oprim asupra legăturilor calde, prietenești, de colaborare între ASTRA bănățeană și departamentul „Mihail Kogălniceanu” Iași al ASTREI române, prezidat de doamna prof. Areta Moșu, asupra relațiilor de mare prietenie și respect ale doamnei prof. Areta Moșu cu marele ierarh bănățean. O dovadă vie a acestor relații este corespondența publicată în *Revista română*, publicație a Departamentului „Mihail Kogălniceanu” Iași. Nu o singură dată, marele ierarh al Banatului îi scria doamnei prof. Areta Moșu: „Vă mulțumesc și vă felicit pentru tot ceea ce faceți pe plan cultural”; „Mi-a părut bine să aflu acțiunile pe care le-ați întreprins pe meleagurile basarabene”.

În dimineața zilei de 1 octombrie 2014, înainte de înmormântarea marelui Ierarh al Banatului în Catedrala mitropolitană din Timișoara, în prezența PF. Patriarh Daniel, a PS. Episcop-vicar Paisie Lugojanul și a Permanenței Consiliului Eparhial, a fost deschis *Testamentul* celui plecat la ceruri, datat 8 septembrie 2011, din care cităm: „Pe lângă propovăduirea Evangheliei Mântuitorului Hristos m-am ostenit să fac numai bine tuturor. Nu știu în ce măsură am reușit și de aceea, pentru cele neîmplinite, cer Bunului Dumnezeu și oricui din semenii mei iertare... Rog pe Atotputernicul Dumnezeu să contribuie la alegerea unui ierarh corespunzător care să continue cele întreprinse până acum, spre folosul Bisericii și al credincioșilor”.

„Iubit de toți pentru modestia sa” (Sf. Grigorie de Nazianz), ierarhul slăvit al Banatului a plecat în ceruri să primească „o slujire mai osebită” (Evrei 8, 6), pentru că, în viață fiind, a luptat „lupta cea bună”, pentru care va primi „cununa dreptății” (2 Tim. 4, 7-8).

Veșnica lui pomenire din neam în neam.